

ETABLERING OG UDBYTTETPOTENTIALE

ENGRAPGRÆS, RØDSVINGEL, ALMINDELIG RAJGRÆS

BIRTE BOELT

GBI – AFGRØDEØKOLOGI OG PRODUKTKVALITET

DISPOSITION

- › ETABLERING AF ENGRAPGRÆS, EVORA
  - › Effekt af dæksæd på 1. og 2. års udbytte af frø og halmmængde

- › VÆKSTREGULERING I RØDSVINGEL
  - › Hvor langt er vi nået?

- › VÆKSTREGULERING I ALMINDELIG RAJGRÆS
  - › Hvor langt er vi nået?

- › UDBYTTEPOTENTIALE I ALMINDELIG RAJGRÆS

ENGRAPGRÆS
Dækafgrøder Erte 1. års
Gns. 1990-92

Forholdstal 159

Forholdstal 100

Forholdstal 130

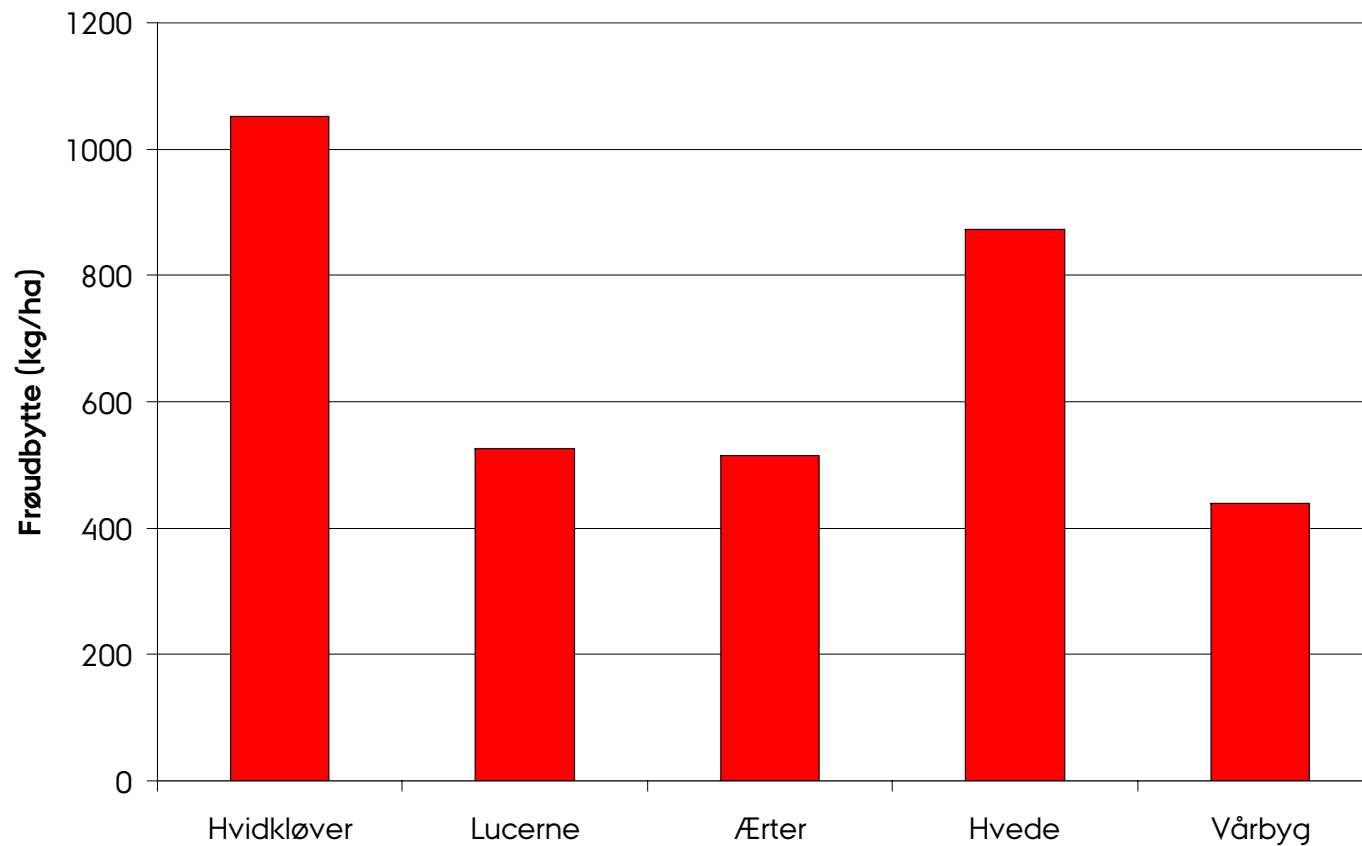
Forholdstal 82

ETABLERING AF ENGRAPGRÆS, EVORA

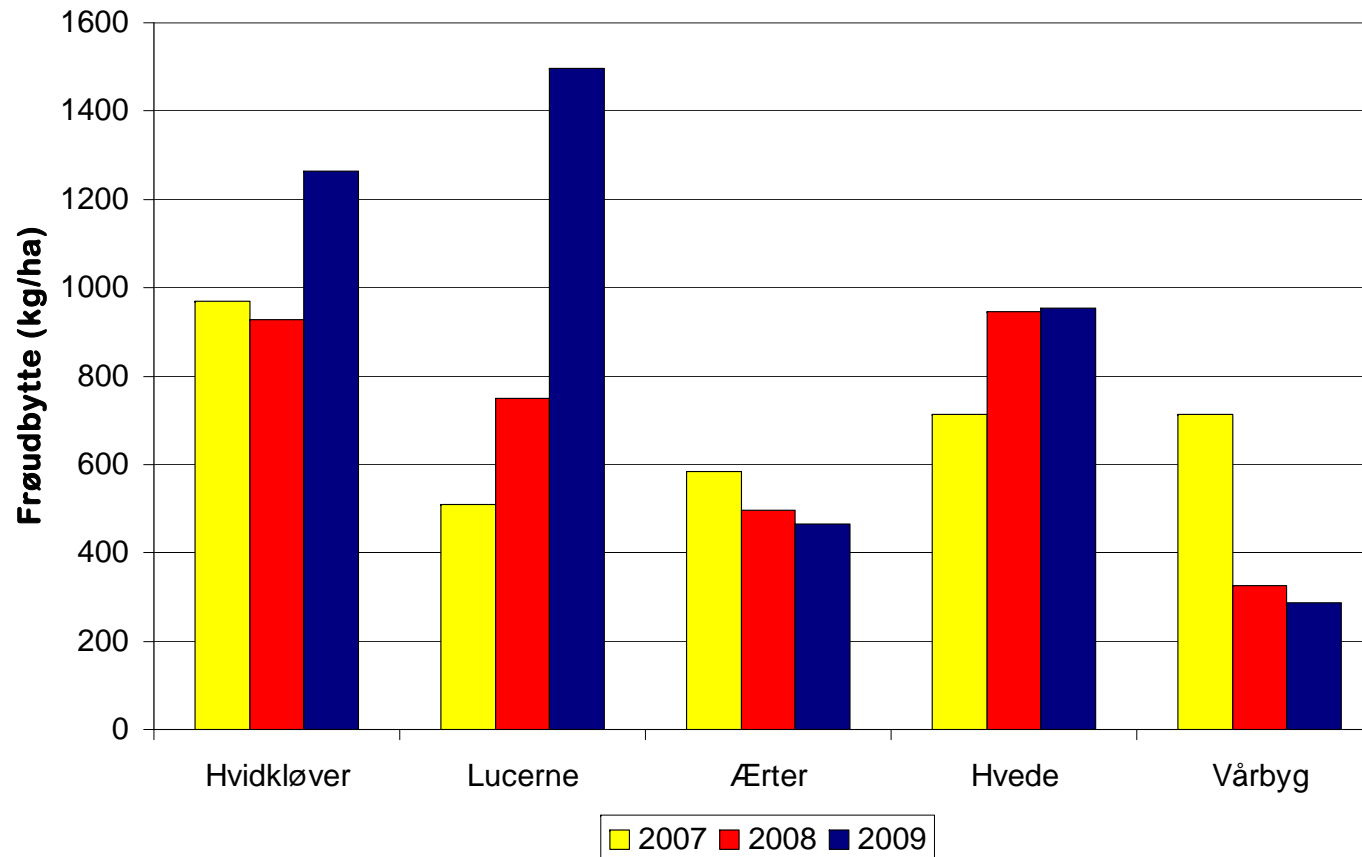
Effekt af dæksæd på 1. års frøudbytte

Gns 2007-09

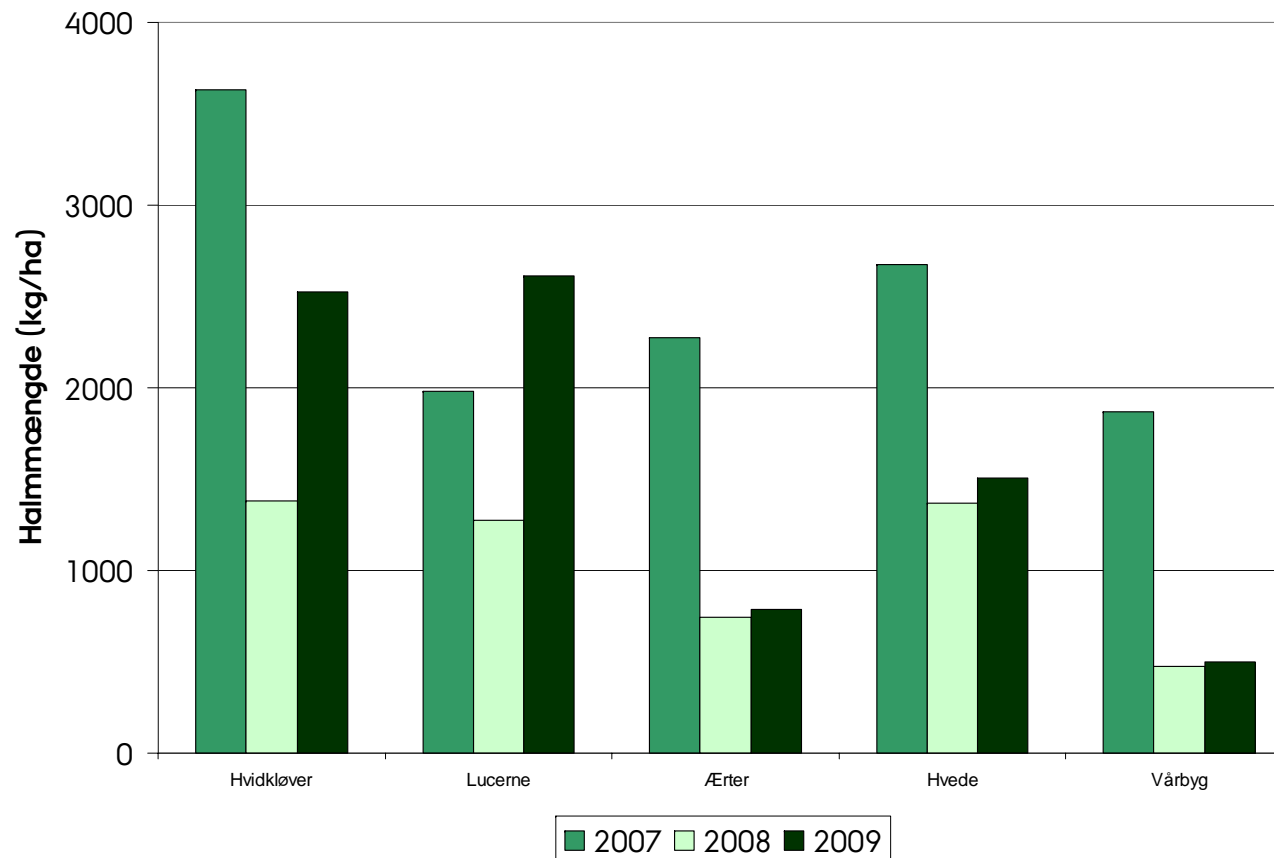
ETABLERING AF ENGRAPGRÆS, EVORA

Effekt af dæksæd på 1. års frøudbytte

ETABLERING AF ENGRAPGRÆS, EVORA

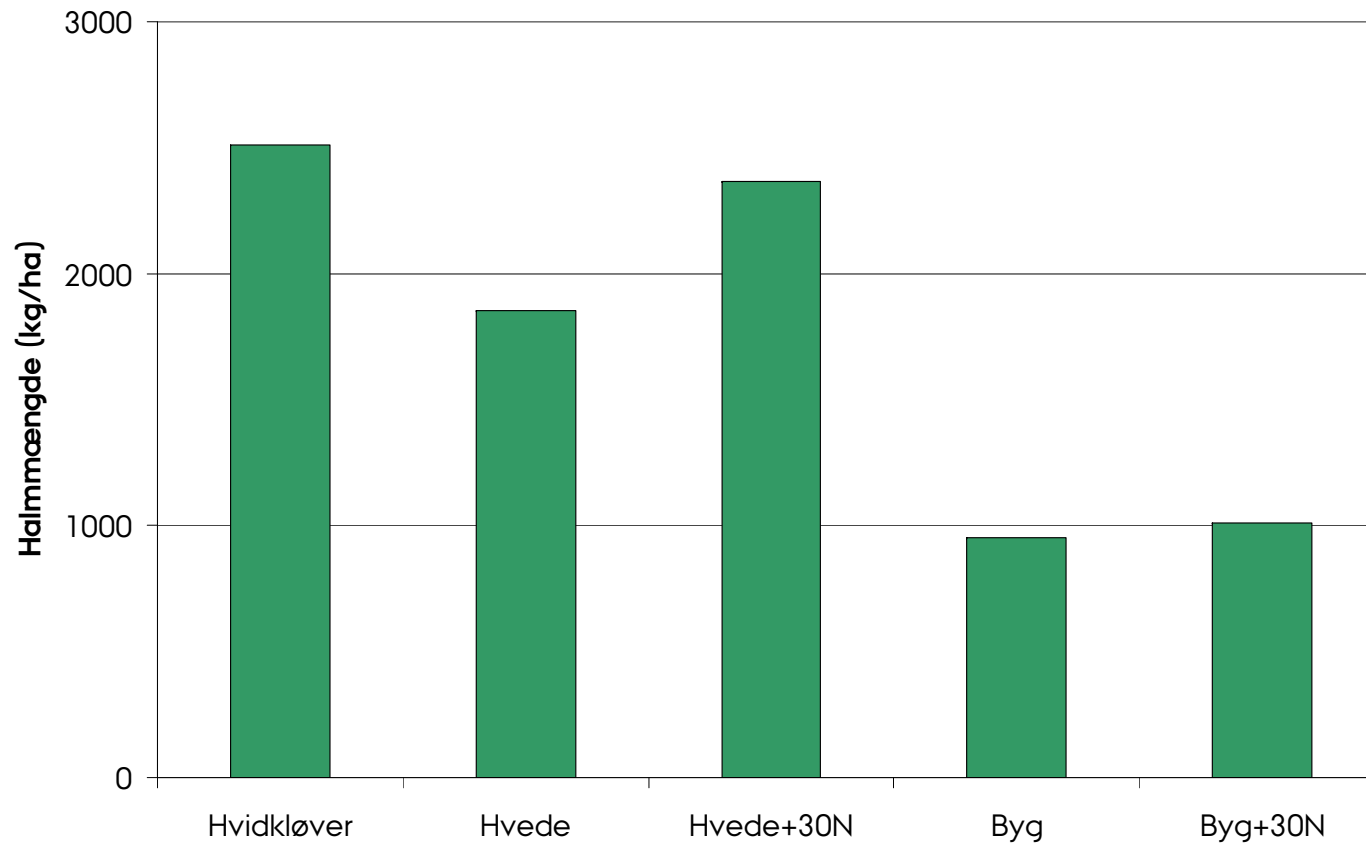
Effekt af dæksæd på 1. års halmmængder

ETABLERING AF ENGRAPGRÆS, EVORA

Effekt af dæksæd på 1. års halmmængder

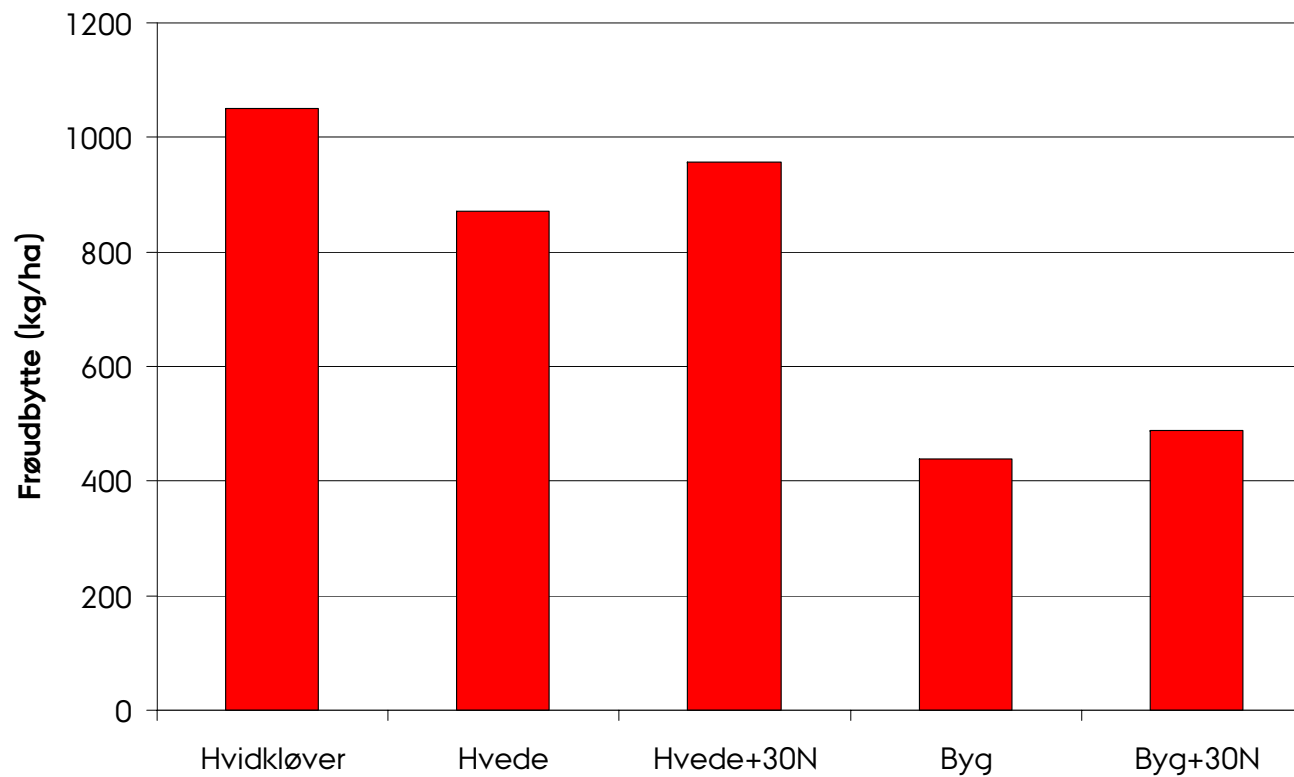
Gns 2007-09

ETABLERING AF ENGRAPGRÆS, EVORA

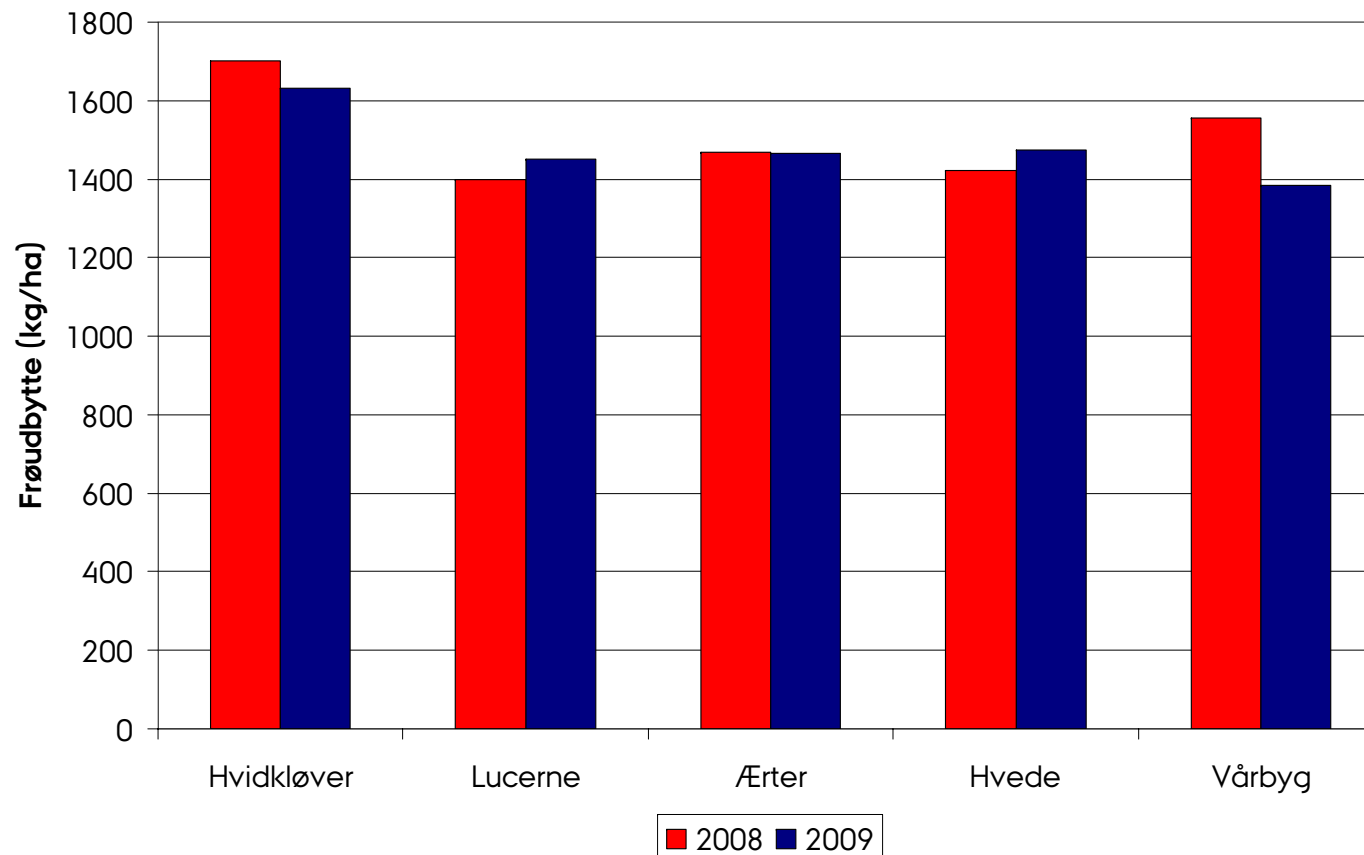
Effekt af dæksæd på 1. års frøudbytte

Gns 2007-09

ETABLERING AF ENGRAPGRÆS, EVORA

Effekt af dæksæd på 2. års frøudbytte

STRATEGIER FOR UKRUDTSBEKÆMPELSE

Effekt i 3. års engrapgræs, Evora

- > Agil
- > Topik
- > Atlantis
- > Monitor
- > Hussar
- > Reglone

- > ..... + Reglone

ENGRAPGRÆS

Dækafgrøder, Evora 1. års

Gns 2007-09

Forholdstal 121

Forholdstal 100

Forholdstal 60

Forholdstal 50

Forholdstal 56 (+30N)

Forholdstal 60

ETABLERING AF ENGRAPGRÆS

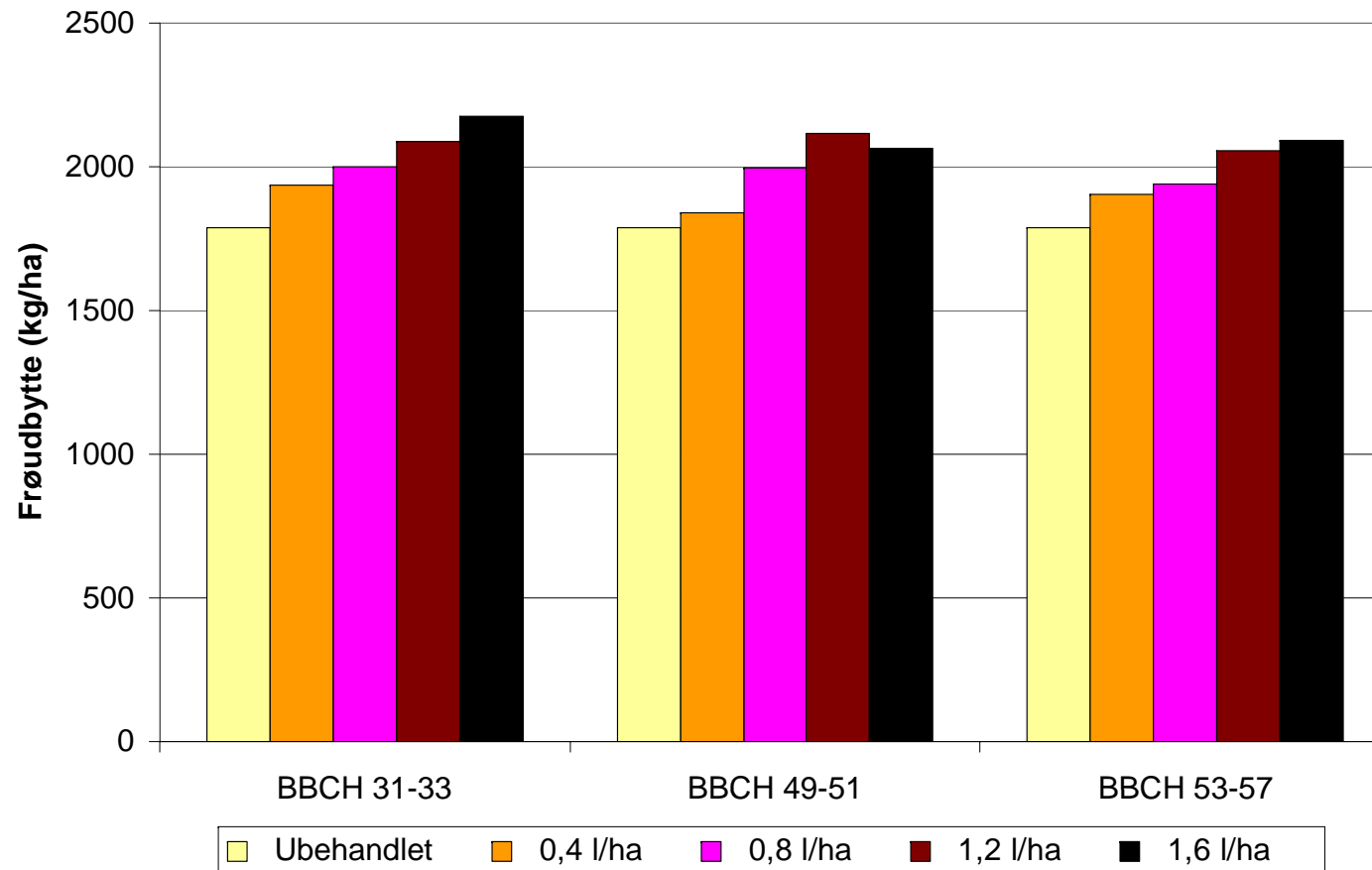

- > 1. års: 30 kg N/ha umiddelbart efter høst af dæksæd (vinterhvede og vårbyg) stimulerer vækst, men giver ikke signifikant merudbytte som gennemsnit af de 3 år
- > 2. års: Ingen effekt af etableringsmetode (dæksæd) på frøudbytte
- > 3. års: En robust afgrøde har større tolerance over for græsukrudtsbekæmpelse

RØDSVINGEL

Frøudbytte i rødsvingel, Maxima 2006-08

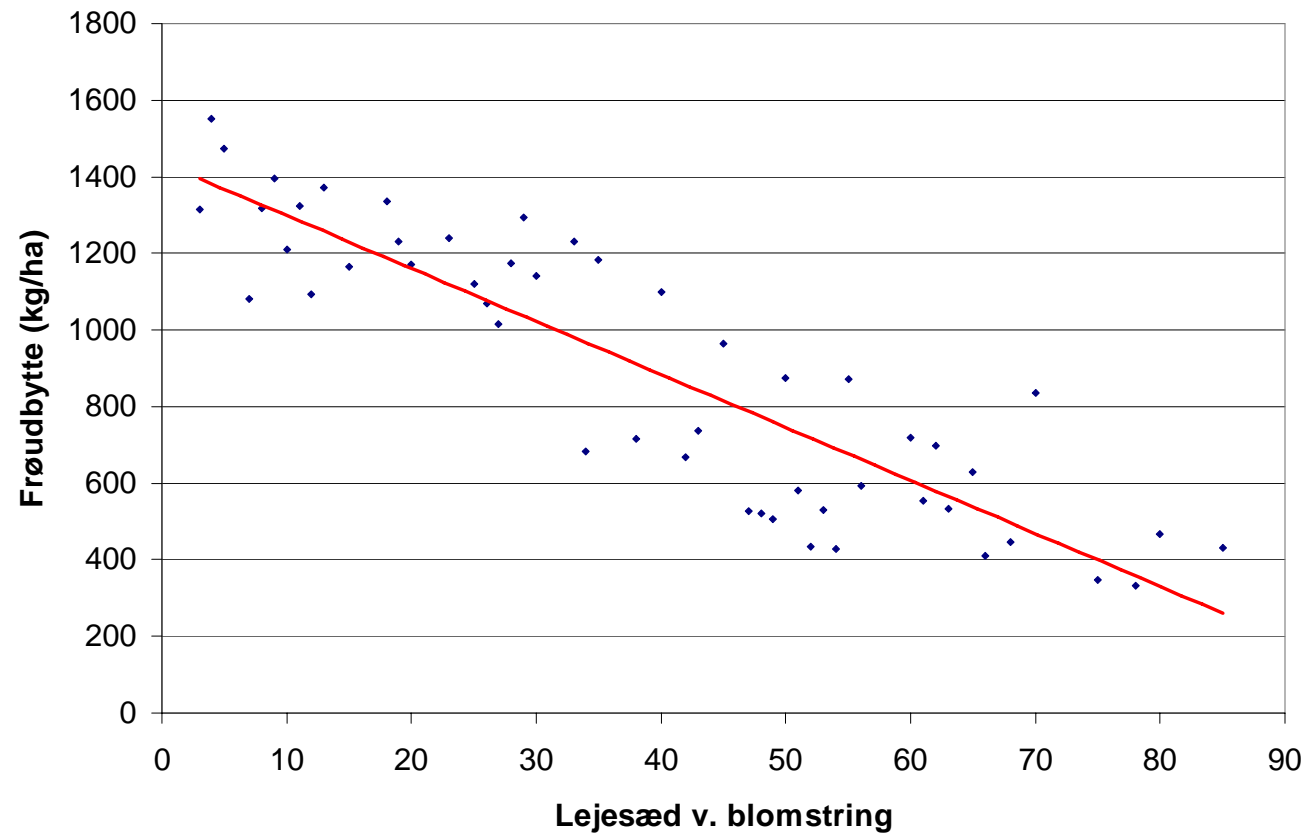
Effekt af vækstregulering med Moddus - dosering og tidspunkt

RØDSVINGEL

Frøudbytte contra lejesæd v. blomstring

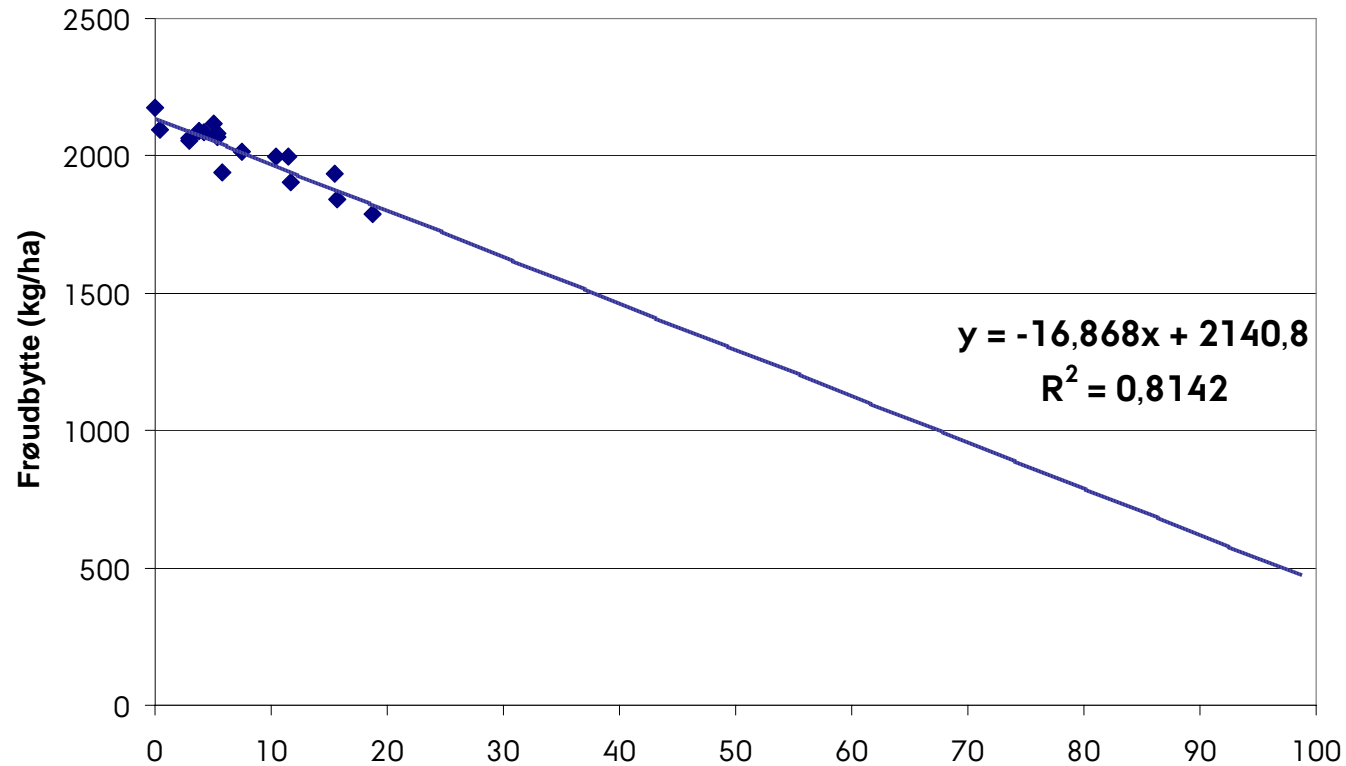
Alle forsøgsparceller

RØDSVINGEL

Frøudbytte contra lejesæd v. blomstring

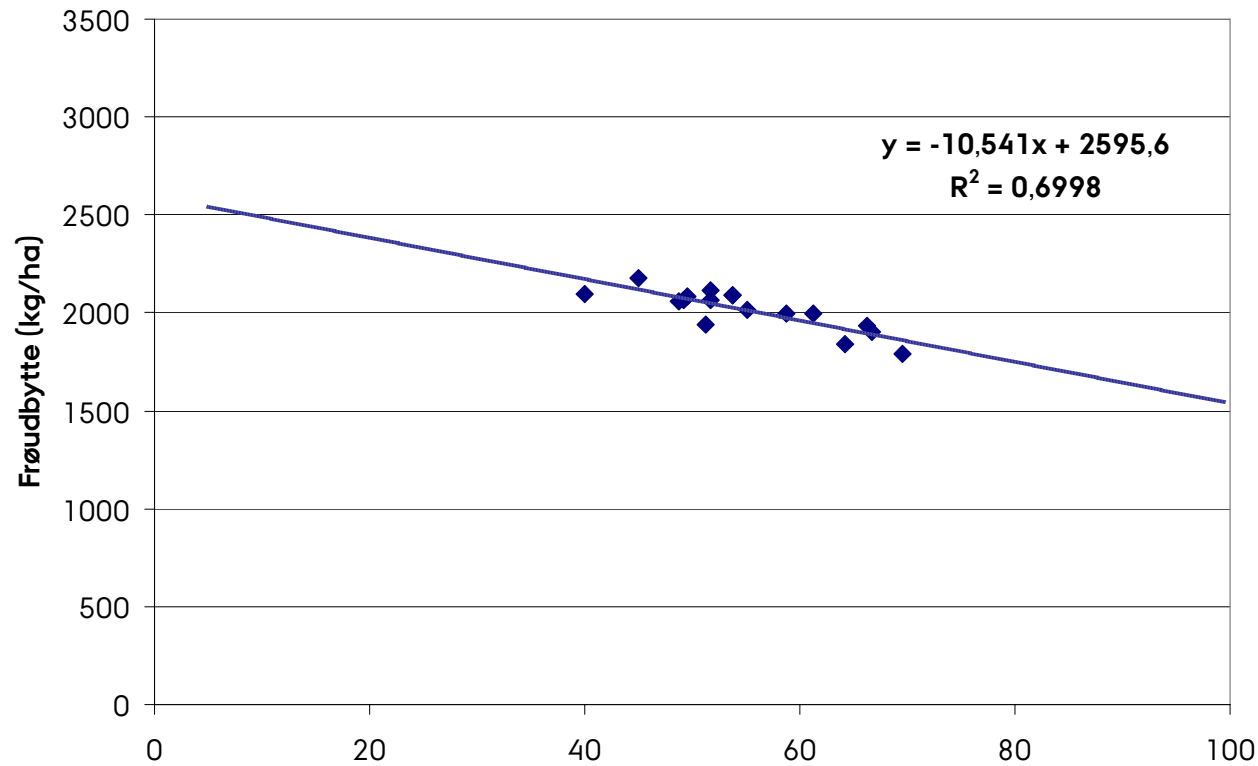
Maxima, gns. af år og behandlinger

RØDSVINGEL

Frøudbytte contra lejesæd v. høst

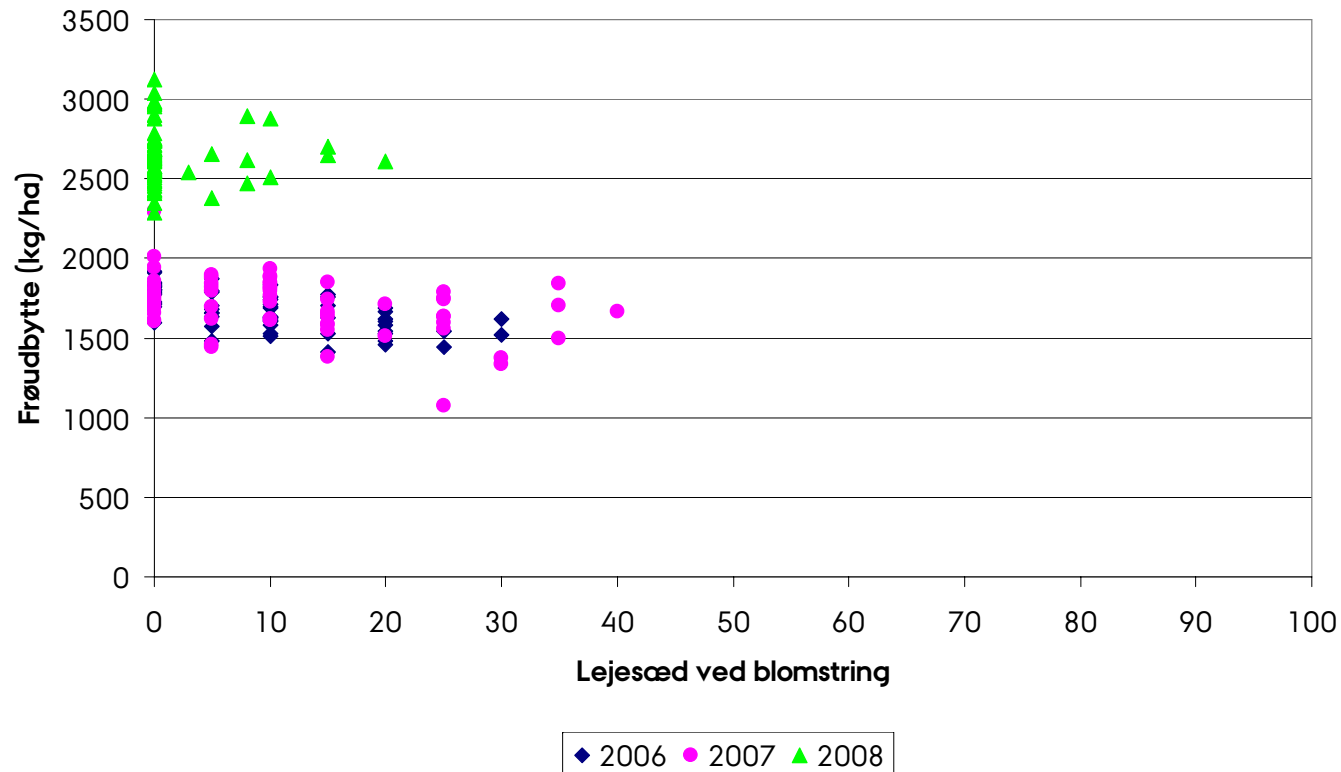
Maxima, gns. af år og behandlinger

RØDSVINGEL

Frøudbytte contra lejesæd v. blomstring

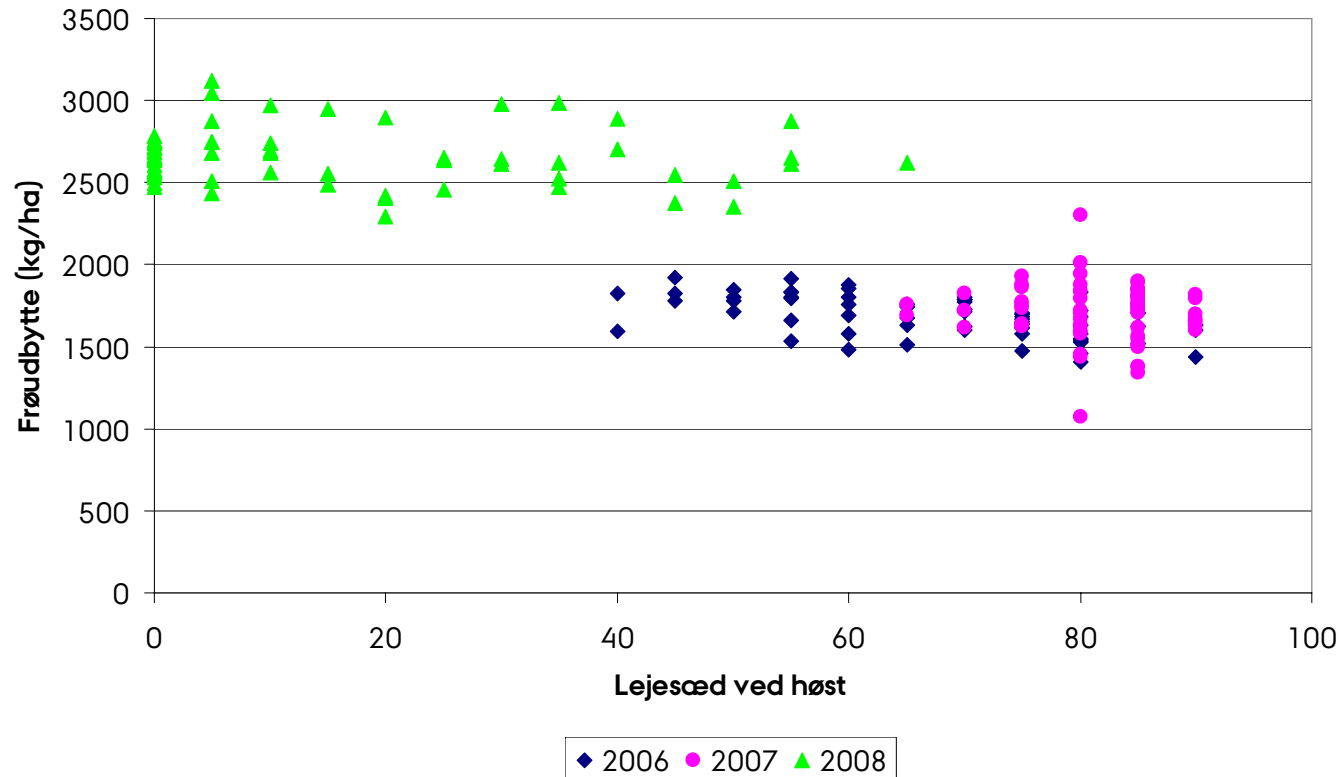
Maxima, alle behandlinger i de tre forsøgsår

RØDSVINGEL

Frøudbytte contra lejesæd v. høst

Maxima, alle behandlinger i de tre forsøgsår

VÆKSTREGULERING I RØDSVINGEL

Så langt er vi nået.....

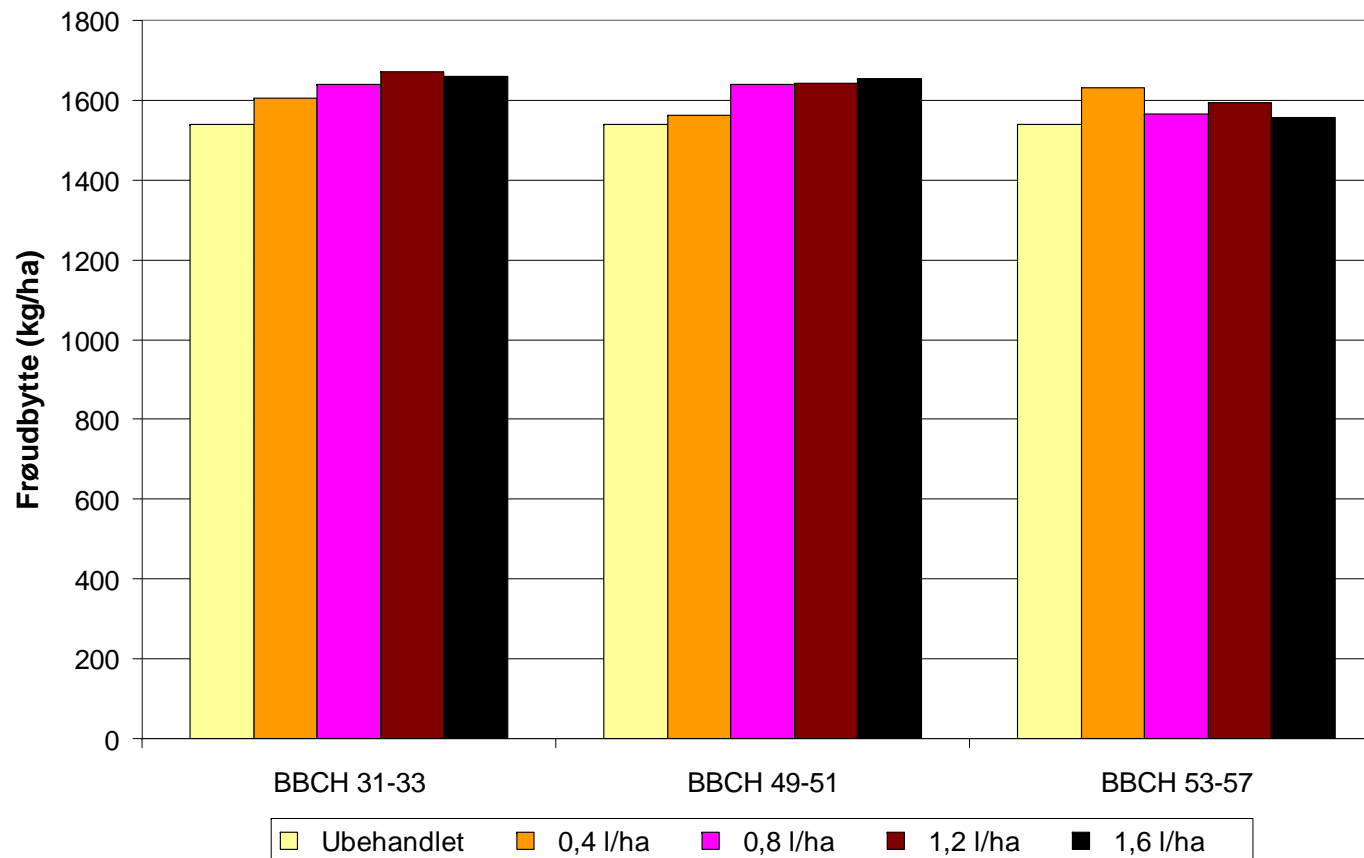
> Tre års forsøg viser

- > Signifikant merudbytte for vækstregulering med 1,2 l/ha Moddus
- > Behandlingstidspunkt fra stadie BBCH 31-33 til BBCH 53-57
- > Optimal effekt ved behandling, når afgrøden er i god vækst
- > Påvirker bestøvning og frøfyldning
- > Vækstregulering øger antallet af høstede frø

- > Merudbytte ved anvendelse af 1,2 l/ha Moddus 200 – 450 kg frø/ha
- > Moddus er godkendt til anvendelse i doseringen 0,8 l/ha

ALMINDELIG RAJGRÆS

Frøudbytte i Lasso (2n) 2007-09

Effekt af vækstregulering med Moddus - dosering og tidspunkt

Vækstregulering i almindelig rajgræs

> Tre års forsøg viser

- > To ud af tre år signifikant merudbytte af vækstregulering
- > Bedst effekt opnået ved dosering 0,8 - 1,2 l/ha Moddus
- > Behandlingstidspunkt fra stadie BBCH 31-33 til BBCH 53-57

- > Merudbytte omkring 200 kg frø/ha
  - > Forsøg gennemført i Lasso (2n)

ALMINDELIG RAJGRÆS

Udbyttekomponenter, Lasso

Antal frøstængler x småaks pr. frøstand x frø pr. småaks x frøvægt

Lasso: 2000 x 22 x **???** x 1,91

ALMINDELIG RAJGRÆS

Antal blomster og frø pr. småaks

	2007		2009	
	Blomster	Frø	Blomster	Frø
Nederste	6,3	2,5	6,7	4,2
Midterste	7,8	2,6	7,6	5,0
Øverste	4,6	1,5	4,9	2,5

ALMINDELIG RAJGRÆS

Udbyttekomponenter, Lasso

Antal frøstængler x småaks pr. frøstand x frø pr. småaks x frøvægt

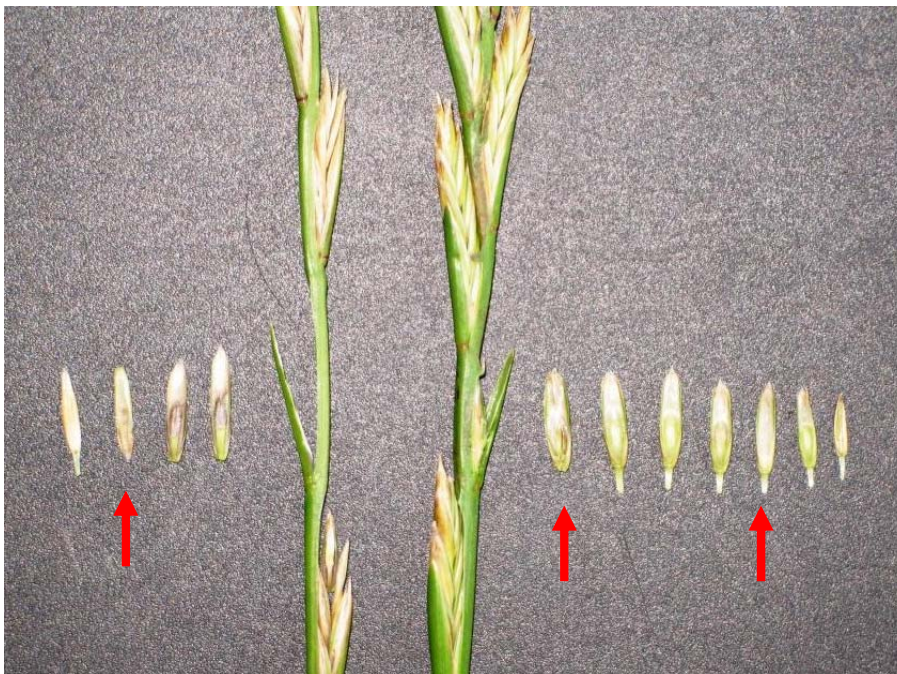
2007: 2000 stk/m² x 22 x 2 x 1,91 mg = 168 g/m² eller 1.680 kg/ha

HØSTUDBYTTE: 1690 kg/ha

2009: 2000 stk/m² x 22 x 4 x 1,91 mg = 336 g/m² eller 3.360 kg/ha

HØSTUDBYTTE: 1510 kg/ha

Frøsætning i almindelig rajgræs

> Forsøg i sorten Lasso (2n)

- > Hvert småaks har typisk 7-8 blomster
- > Antal blomster pr. småaks varierer ikke mellem år

- > Frøsætning varierer mellem 35 og 69%

- > I gennemsnit af to forsøgsserier dvs. 6 år sætter kun hver anden blomst et frø

- > Der er et stort u-udnyttet potentiale.

FRØTEKNOLOGI

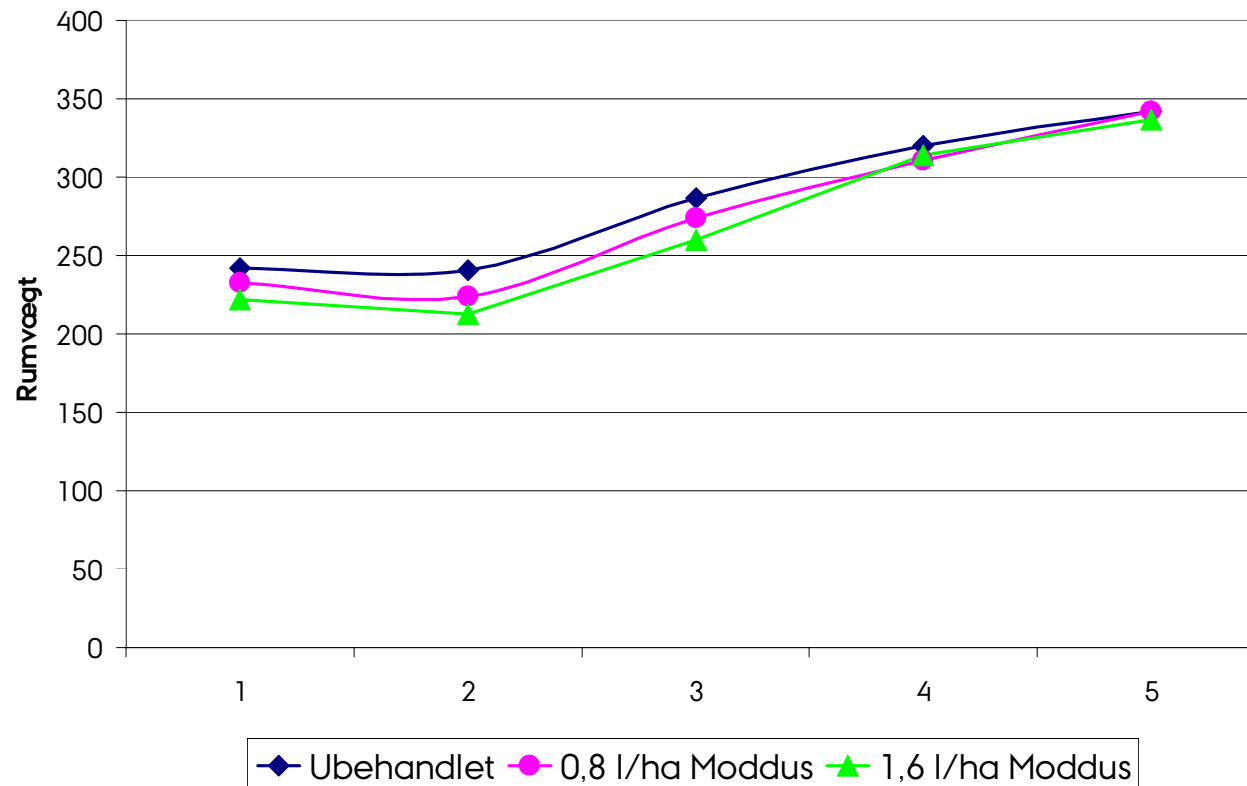
Opdeling af råvare på kastesorterer

- > Råvare fra forsøg med vækstregulering i almindelig rajgræs, Esquire 1. års 2009 er opdelt i fem fraktioner på kastesorterer

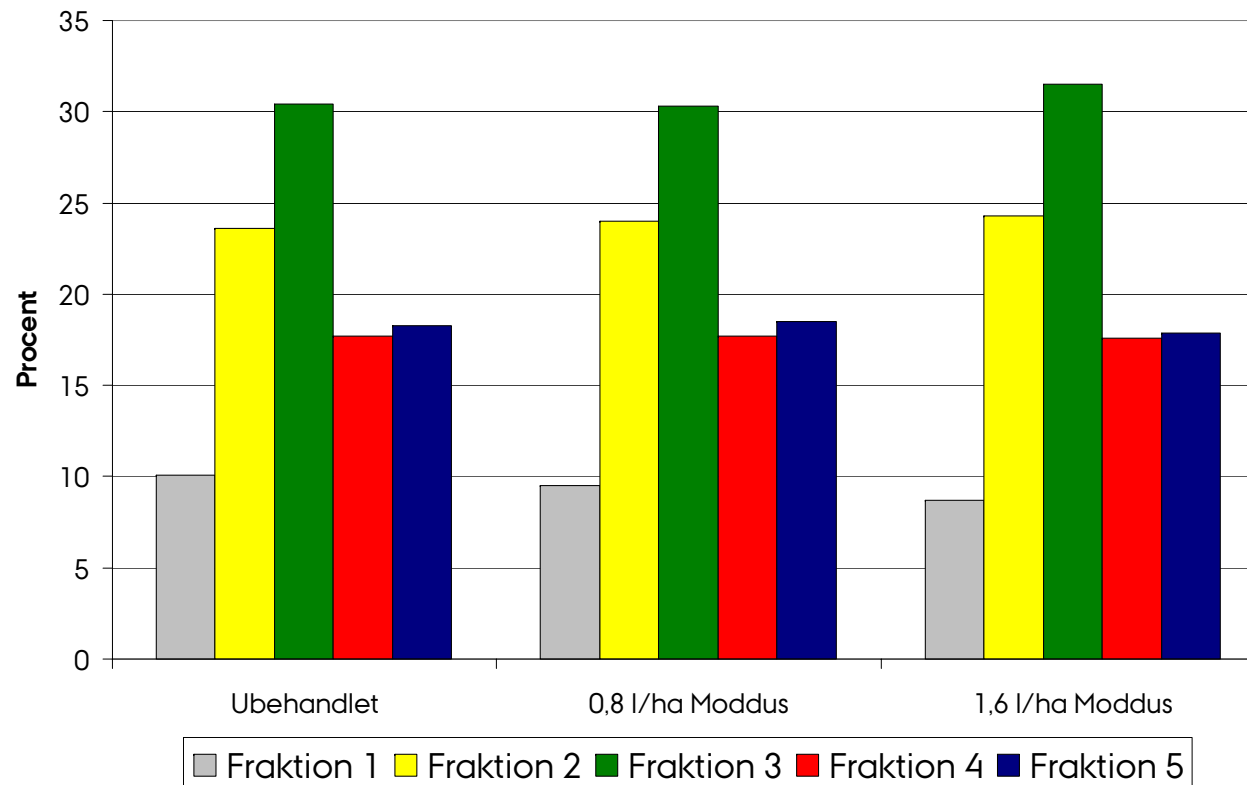
ALMINDELIG RAJGRÆS, ESQUIRE 1. ÅRS 2009

Rumvægt i hver af de fem fraktioner

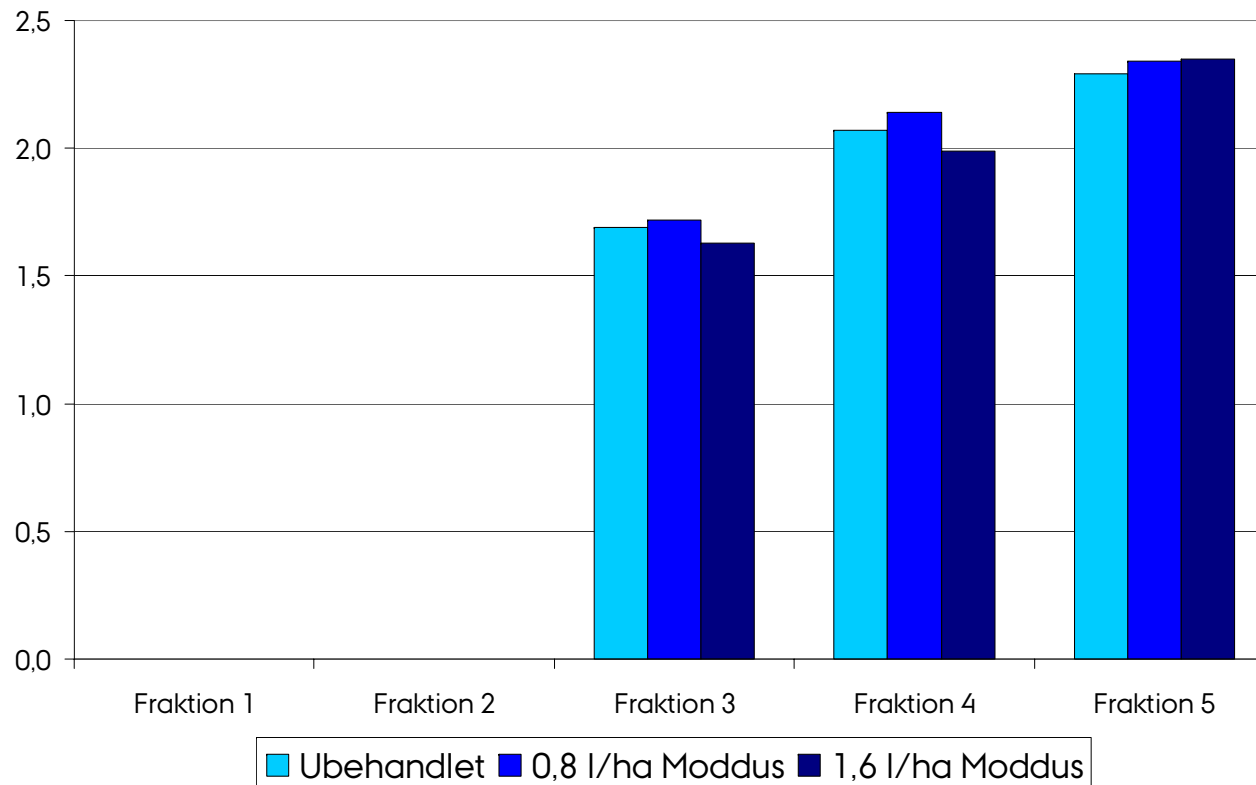
ALMINDELIG RAJGRÆS, ESQUIRE 1. ÅRS 2009

Procentvis fordeling i hver af de fem fraktioner

ALMINDELIG RAJGRÆS, ESQUIRE 1. ÅRS 2009

Frøvægt i fraktion 3-5

Udbytteoptimering

- › Engrapgræs, 1. års
  - › Optimer udbytte via
    - › valg af dækafgrøde
- › Rødsvingel
  - › Forøg frøsætningen via
    - › vækstregulering
- › Almindelig rajgræs
  - › Bestøvning ?
  - › Frøsætning ?
  - › Frøvægt ?

Konklusion

> Etablering

- > Frøanlæg (frøstængler og blomster)
- > Engrapgræs

> Udnyttelse

- > Frøsætning og evt. frøvægt
- > Rødsvingel

> Realisering

- > Frøsætning og frøvægt
- > - begrænsning af spild
- > Almindelig rajgræs.....?

Rødsvingel 2009

3.200 kg ha⁻¹